

Szolvencia II – Megismételt mennyiségi hatástanulmány (QIS5-bis) Útmutató a résztvevő intézmények részére

2011. április 29.

Általános útmutató

1. A megismételt mennyiségi hatástanulmány a QIS5 specifikációját követi. A technikai specifikáció, a kitöltendő táblázatok, a kitöltési útmutatók és a hatástanulmányhoz kapcsolódó egyéb dokumentumok az EIOPA honlapjáról tölthetők le: <https://eiopa.europa.eu/consultations/qis/quantitative-impact-study-5/index.html>
2. Kérjük, hogy a hatástanulmány eredményeit **2011. augusztus 31-ig** küldjék meg a PSZÁF részére. A beérkezett eredményeken a feldolgozás előtt elemi ellenőrzéseket hajtunk végre, ennek alapján kérhetjük az esetleg észlelt hibák javítását (várhatóan 2011. szeptember végéig). A megismételt mennyiségi hatástanulmány eredményeiről terveink szerint 2011. novemberben tartunk konzultációt.
3. A hatástanulmány során felmerülő kérdésekre legjobb tudásunk szerint válaszolunk, ezúttal azonban nincs lehetőségünk a kérdéseket gyors megválaszolásra továbbítani a CEIOPS/EIOPA szakértőinek. Ezért kérjük, hogy kérdéseik beküldése előtt tájékozódjanak: (1) megválaszolható-e a kérdés a QIS5 technikai specifikáció vonatkozó fejezete alapján; (2) megválaszolható-e a kérdés a QIS5 során készült Kérdések és válaszok (*QIS5 Questions & Answers*) dokumentum¹ alapján?
4. A PSZÁF részéről a kapcsolattartók Szabó Péter (szabo.peter@pszaf.hu) és Somlóiné Tusnády Paula (tusnady.paula@pszaf.hu); az eredményeket az ő e-mail címükre kérjük megküldeni; illetve a hatástanulmány során felmerülő kérdésekkel hozzájuk lehet fordulni.

Módszertani útmutató

5. **Referenciaidőpont:** A QIS5-bis hatástanulmányt kérjük a 2010. évi adatok alapján kitölteni.
6. **Nagyságrend:** Kérjük az összegeket millió forint egységekben megadni.
7. **Prioritások:** A hatástanulmány kérdéseinek megválaszolása során a következő fontossági sorrendet javasoljuk:
 - 1) biztosítástechnikai tartalékok – legjobb becslés
 - 2) Szolvencia II mérleg
 - 3) standard pénzügyi követelmények: SZTSZ standard formula, MTSZ, rendelkezésre álló szavatolótőke

¹ <https://eiopa.europa.eu/consultations/qis/quantitative-impact-study-5/questions-and-answers/index.html>

- 4) szöveges kérdőívek (a QIS5 hatástanulmány központi kérdőívei helyett egy rövidebb kérdőívet tevezünk kiadni).

8. **Kérjük, ne töltsék ki a QIS5 következő elemeit:**

- ekvivalens scenárió módszer a biztosítástechnikai tartalékok és a halasztott adók veszteségelnyelő képességének számítására (SCR.2.11–2.18.);
- általános szöveges kérdőív (*Qualitative questionnaire – solo*);
- szöveges kérdőív a belső modellek használatáról (*Qualitative questionnaire – internal models*);
- Excel kérdőív (*Qualitative questionnaire – Excel*).

9. **Mérlegek megadása:** Az *I. Valuation* oldalon található „jelenlegi” (*current accounting bases*) mérleget a résztvevők saját értelmezésük szerint tölthetik ki (pl. IFRS szerint, vagy az anyavállalat mérlegkészítési szempontjainak megfelelően). A „Szolvencia I. értékelési elvek szerinti” (*Solvency I. valuation principles*) mérleget viszont az összehasonlíthatóság érdekében kérjük a 2010. évi éves beszámoló alapján, de a Szolvencia II szerinti struktúrában megadni (azaz például a nem-élet ági tartalékok együttes értékét a 67. sorban bruttó módon és egészségbiztosítások nélkül, de a jelenlegi értékelési elvek szerint kérjük). A lehetséges mérlegegyezési pontokat honlapunkon közzétettük: http://www.pszaf.hu/bal_menu/eu/kiemelt_temak/szolvencia_2/qis5.html

10. **Átváltási árfolyamok:** Kérjük, hogy a specifikációban euróban rögzített összegek átváltásakor a következő árfolyamot használják: 1 EUR = 277,95 HUF. Kérjük, hogy a QIS5 munkafüzet *I.Participant* fülének P42-Q42 celláiban szereplő értékeket ennek megfelelően frissítsék. Egyéb pénznemek euróra váltási árfolyamai a mellékelt Excel táblázatban megtalálhatók (a táblázat *Info Tab FX rates* füle az EIOPA európai biztosítási stressz-tesztjében megadott árfolyamokat tartalmazza).

11. **Hozamgörbék:** A kockázatmentes diszkontáláshoz javasoljuk az EIOPA által az európai biztosítási stressz-teszt céljára megadott hozamgörbék használatát, melyek az EIOPA honlapjáról letölthetők², és amelyeket a mellékelt Excel táblázatban is megküldünk (a munkafüzetből a *2010 Pre-stress Curves* fülön található hozamgörbékkel kell használni).

12. **A jövőbeli nyereségrészesedés tartaléka és annak veszteségelnyelő képessége:** Ez a kérdéskör a QIS5 hatástanulmány kitöltése során számos félreértés forrása volt. Kérjük, vegyék figyelembe, hogy a QIS5 specifikációja alapján

- a jövőbeli nyereségrészesedéshez kötődő tartalékrész legjobb becslését elkülönítetten ki kell számítani (TP.2.87);
- az elnevezés (*future discretionary benefits, FDB*) ellenére a jövőbeli nyereségrészesedés QIS5-beli definíciója a nem diszkrecionális jövőbeli nyereségrészesedésre is kiterjed, ezen belül a realizált vagy nem realizált befektetési eredményhez kötötten szerződés vagy jogszabály szerint nyújtandó szolgáltatásokra is (TP.2.88.); a definíció tehát a hazai életbiztosítási ágban szokásos többlethozam-visszajuttatást is magában foglalja;

² <https://eiopa.europa.eu/activities/insurance-stress-test/index.html>

- a *unit-linked* szolgáltatásokat a jövőbeli nyereségrészesedés tartalékának meghatározásakor nem kell figyelembe venni (TP.2.89.);
- az SZTSZ standard formula magját (*BSCR*) bruttó és nettó feltevással egyaránt ki kell számítani: a bruttó alapvető szavatolótőke-szükségletet (*BSCR*) azzal a mesterséges feltevással, hogy a sokkok ellenére a jövőbeli nyereségrészesedés tartalékának értéke változatlan; míg a nettó alapvető szavatolótőke-szükségletet (*nBSCR*) azzal a realisztikus feltevással, hogy a sokkok hatással vannak a jövőbeli nyereségrészesedés tartalékára (SCR.2.2–2.5.);
- a jövőbeli nyereségrészesedés tartalékának veszteségelnyelő képessége miatti korrekciót (*Adj_{TP}*) a bruttó és a nettó számítás különbsége alapján kell meghatározni, az emiatti aggregált tőkeszükséglet-csökkenés azonban nem lehet nagyobb a jövőbeli nyereségrészesedés tartalékánál (*FDB*) (SCR.2.22.).

Kérjük, hogy a megismételt hatástanulmány során lehetőség szerint a specifikációnak megfelelően végezzék el a számítást. A PSZÁF álláspontja szerint a Szolvencia II szabályozásában a specifikáció e pontjainak egyszerűsítése indokolt lenne, azonban egy ilyen egyszerűsítés lehetőségéről csak megbízható számítási eredmények birtokában lehet megalapozottan dönteni.

13. **Nem-élet ági katasztrófakockázat, gépjármű-felelősségbiztosítási scenárió:** A QIS5 visszajelzései alapján a specifikáció SCR.9.115–126. pontjaiban megadott számítás nem volt megfelelő. Az EIOPA által azóta kidolgozott javaslat alapján a specifikáció e része helyett a következő számítást javasoljuk:

$$CAT_{Motor} = \max\left(6\,000\,000 \text{ EUR}; 50\,000 \text{ EUR} \cdot \sqrt{Nbra + 0,05 \cdot Nbrb + 0,95 \cdot \min(Nbrb; 20\,000)}\right)$$

ahol

- CAT_{Motor} = A gépjármű-felelősségbiztosítási katasztrófa-szenárió bruttó tőkeszükséglete (a viszontbiztosítás hatásának figyelembevétele előtt);
- $Nbra$ = A biztosított gépjárművek száma azokban az országokban (régiókban), ahol a kártalanítási limit meghaladja a 24 millió eurót;
- $Nbrb$ = A biztosított gépjárművek száma azokban az országokban (régiókban), ahol a kártalanítási limit nem haladja meg a 24 millió eurót.